

КОНСПЕКТ ПО ИСТОРИЯ НА ДЪРЖАВАТА И ПРАВО

1. Въведение в Историята на държавата и правото. Предмет, метод, периодизация и отлики с други дисциплини.
2. Извори за историята на държавата и правото. Извори за българската държава и право.
3. Същност, възникване и развитие на държавата. Типология на държавата.
4. Исторически теории за възникването на държавата.
5. Държавата през Античността.
6. Средновековната държава. Западноевропейски и източен феодализъм.
7. Държавно устройство на Източната римска империя. Византийско светско и църковно законодателство.
8. Начало на българската държавна история. Развитие и устройство на Първата българска държава (681 – 1018 г.). Езически и християнски период.
9. България под ромейска власт. Възстановяване на Втората българска държава. Институции на Второто българско царство.
10. Османската държава и нейните институции. Административно-териториално деление. Социална структура на обществото. Спахийската военно-ленна система. Системата кул. Правото на поземлена собственост в Османската империя през периода XV – XIX в.
11. Османската правна система и законодателство. Шериятско право. Мюсюлманско светско право. Източници. Османска съдебна система през XV – XIX в. Османското светско право и съдебната система след Танзимата.
12. Преход от средновековна към модерна държава. Трета българска държава (1879 - 1944 г.) – обща характеристика.
13. Българската държава след 9 септември 1944 г. Форма на държавно управление, институции и принципи.
14. История на правото. История на обективното и субективно право. История на частното и публичното право.
15. Историческо формиране и развитие на правните системи.
16. Религия, религиозно право, влияния върху държавните институции и законодателство. Роля и място на църквата в българската история.
17. Възникване, развитие и характерни черти на средновековното българско право. Обичайно и писано право.
18. Правно положение на българското население и на чужденците в средновековна България. Условия за развитие на стокообмена в Средновековна България. Видове договори.
19. Брак и семейно-правни отношения в средновековна България.
20. Наследяване. Видове наследяване. Принципи. Българско средновековно наследствено право.
21. Наказателно право. Развитие на наказателната репресия. Субект на престъплението. Вина. Особенности през периода на Първата и Втората българска държава. Видове средновековни престъпления и наказания.

22. Същност и организация на правораздаването. Правораздавателни органи – обща характеристика, специфики, функции, организация, уредба. Правораздавателни органи през периода на Първата и Втората българска държава.
23. Съдебният процес в Средновековна България.
24. Миллетска система. Институции на българите. Еснафски организации.
25. Българско обичайно право в периода XV-XIX век.
26. Търновска конституция – изработване, приемане, характеристика, европейски принципи и влияния. Учредително народно събрание по приемане на основния закон.
27. Държавно устройство на Княжество България според Търновската конституция. Разделение на властите. Функции и правомощия на държавния глава. Народно събрание – видове и правомощия. Министерски съвет.
28. Устройство на Източна Румелия според Органическия устав на областта.
29. Съединението - правни последици. Изменения на Търновската конституция от 1893 г. Обявяване на Независимостта. Изменения на Търновската конституция от 1911 г.
30. Съграждане на новото българско право: действие на османското законодателство в България след Освобождението. Рецепция на романската правна система.
31. Създаване на новобългарското облигационно, търговско и вещно право.
32. Създаване на новобългарското наследствено право.
33. Семейно право в България след Освобождението – особености, принципи.
34. Наказателното право през периода на Третата българска държава (до 1944 г.) – ново законодателство и влияния. Видове престъпления. Видове наказания.
35. Съдоустройство през периода на Третата българска държава.
36. Развитие на българското частно право през първото десетилетие на XX в.
37. Възникване и развитие на българското трудово законодателство.
38. Административното правосъдие в царство България.
39. Алтернативи на парламентарната демокрация. Управление и законодателство на правителството на БЗНС.
40. Промени в механизма на българската държава след преврата от 19 май 1934 г.
41. Държавата и правото в България в годините на Втората световна война.
42. Създаване и приложение на извънредно законодателство. Извънредното законодателство в България.
43. Конституция на НРБ от 1947 г. – приемане, характеристика, особености.
44. Конституция на НРБ от 1971 г. – приемане, характеристика, особености.
45. Законодателство след 9 септември 1944 г.: Гражданско право. Вещно право. Стопанско гражданско законодателство. Облигационно право.
46. Особенности на наследяването след 9 септември 1944 г.
47. Промени в наказателното законодателство след 9 септември 1944 г. – особености.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Алексиев, Вл. Основи на история на славянско право. С.: Университетска печатница, 1946.
2. Андреев, М. Българско обичайно право. Правно историческо проучване. С.: Наука и изкуство, 1979.

3. Андреев, М., Д. Ангелов. История на българската феодална държава и право. С.: Изд. Наука и изкуство, 1968, 1972.
4. Андреев, М., Ф. Милкова. История на българската феодална държава и право. С.: Софи–Р, 1993.
5. Андреев, М. История на българската буржоазна държава и право (1878-1917). С.: Софи–Р, 1993.
6. Бакалов, Г. Византия. Лекционен курс. С.: УИ „Св. Климент Охридски“, 2006.
7. Билярски, И. Институциите на средновековна България. С.: УИ „Св. Климент Охридски“, 1998.
8. Билярски, И. Публично- и каноничноправна лексика в Българското средновековно пространство. Варна: ВСУ „Черноризец Храбър“, 2011.
9. Бобчев, Ст. История на българското право. Бургас.: ИК „Ротонема“ – Бургас, 1993.
10. История на българската държава и право. Извори 680-1944. Съст. П. Петров, Г. Петрова. С.: Албатрос, 2000.
11. Манолова, М. История на новата българска държава и право. С.: Сиела, 2001.
12. Матеев, М. История на българската средновековна държава и право. С.: УИ „Св. Климент Охридски“, 2004.
13. Милкова, Ф. История на българската буржоазна държава и право (1918-1944). С.: Наука и изкуство, 1976.
14. Милкова, Ф. История на българската буржоазна държава и право през периода 1918-1944 г. С.: Издателство Наука и изкуство, 1976.
15. Михайлова, Е., Тоталитарната държава и право в България 1944-1989, С.: НБУ, 2016.
16. Паев, К. Държавата от Древността до Модерната епоха. Въпроси на теорията и историята. Второ допълнено издание: С.: Парадигма, 2020.
17. Петрова, Г. История на българската държава и право. С.: Сиби, 2009.
18. Токушев, Д. История на българската средновековна държава и право. С.: Сиби, 2009.
19. Токушев, Д. История на новобългарската държава и право (1878-1944). С.: Сиби, 2008.
20. Торбов, Ц. История и теория на правото. С.: БАН, 1992.
21. Христоматия по История на България, т. I, Ранно средновековие, съставители П. Петров, В. Гюзелев, С., 1978.
22. Христоматия по история на България, т. II, Същинско Средновековие (краят на XII-XIV в.), съставители П. Петров, В. Гюзелев, С., 1978.